

Miljödepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar
31 augusti 2007
Dnr.: 6-21-07

Kontrollstation 2008 (M2007/3125/Mk)

Den nya formulering som föreslås för miljömålet "Begränsad klimatpåverkan" i rapporten betonar att Sverige skall verka internationellt för att begränsa den globala klimatpåverkan. Konjunkturinstitutet (KI) är positivt till en ökad internationell inriktning på det svenska klimatarbetet då detta är viktigt inte minst ur synvinkeln att det finns stora effektivitetsvinster att hämta genom att ha ett globalt perspektiv på vilka åtgärder som skall användas för att begränsa den globala klimatpåverkan.

Den bedömning som görs i rapporten att det nationella delmålet för utsläpp av växthusgaser under perioden 2008-2012 kommer att uppnås verkar rimlig enligt KI. Särskilt som den redovisade prognosen visar att delmålet -4% (i förhållande till 1990-års utsläpp) uppnås med förutsättningen att utsläppen minskar i betydligt långsammare takt för prognosperioden 2008-2012 än för den historiska perioden 1990-2005 i förhållande till den ekonomiska tillväxten. Potentialen för utsläppsminskningar kommer antagligen att vara mindre för prognosperioden då en hel del av de billigare åtgärderna redan vidtagits för att minska utsläppen under den historiska perioden. KI delar uppfattningen som förs fram i rapporten om att det främst är introduktionen av ekonomiska styrmedel på klimatområdet sedan 1990 som lett fram till denna historiskt sett positiva utveckling beträffande utsläppen av växthusgaser. KI har heller inget att anmärka på den bedömning som görs i rapporten att det nationella delmålet 2008-2012 skulle uppnås med god råge om prognosen även inkluderade användningen av flexibla mekanismer.

I den redovisade prognosen på längre sikt, fram till 2020, minskar utsläppen i än långsammare takt än i prognosen för delmålet 2008-2012 i förhållande till den ekonomiska tillväxten. I Sveriges klimatstrategi för att uppnå målet om 25-30 % minskning av utsläppen av växthusgaser till 2020 föreslås en rad åtgärder och även en ny målkonstruktion i form av ett s.k. avräkningsmål, som ju inte beaktar om åtgärderna ger reduktionen av växthusgaser i Sverige eller utomlands. KI har i flera rapporter visat på de samhällsekonomiska vinsterna av att införa en sådan målkonstruktion och menar att införandet av ett avräkningsmål ger goda samhällsekonomiska förutsättningar att nå ett ambitiöst klimatmål till 2020.

I de åtgärder som föreslås för att uppnå klimatmålet 2020 ingår att Sverige skall verka för att EU genomför en central tilldelning av utsläppsrätter, ökad auktionering av utsläppsrätter och en restriktiv tilldelning av utsläppsrätter för kommande period. De handlande sektorerna kommer således att i större utsträckning få köpa utsläppsrätter på marknaden eller genomföra egna utsläppsminskningar under kommande period. Inom ramen för ett avräkningsmål

betyder detta att de icke-handlande sektorerna, som i allmänhet har högre åtgärdskostnader för att minska utsläppen, inte behöver minska sina utsläpp i samma omfattning som vid en generös tilldelning av utsläppsrätter för att Sverige skall uppnå klimatmålet. KI ställer sig positivt till en sådan samhällsekonomiskt motiverad inriktning av klimatpolitiken. Institutet anser vidare att en ytterligare föreslagen åtgärd som leder i samma riktning, och som innebär att Sverige införskaffar utsläppsreduktionsenheter genom att investera i klimatprojekt i andra länder där kostnaderna för utsläppsminskningar är lägre, bör utnyttjas i ökad omfattning till 2020.

I rapporten framförs också tanken att vägtransporter i framtiden kan innefattas i handelssystemet. KI sympatiserar med denna tanke då institutet på uppdrag av bl.a. FlexMex2-utredningen har genomfört ett antal konsekvensanalyser där transportsektorn inkluderas i handelssystemet, och som visar att detta skulle leda till välfärdsvinster jämfört med ett handelssystem som inte inkluderar transportsektorn eftersom kostnaden för att undvika klimatutsläpp är högre i denna sektor än i många andra sektorer. KI anser i likhet med rapportförfattarna att det emellertid föreligger behov av ytterligare analys av denna frågeställning.

I rapporten föreslås också en omprövning av klimatinvesteringsprogrammet KLIMP som KI anser vara motiverad med utgångspunkt från institutets egen utvärdering av KLIMP som visar att 39 procent av bidragen skulle kunna ha fördelats mer kostnadseffektivt. KLIMP: s höga administrationskostnader, problem med dubbelstyrning, sneda incitamentsstruktur samt många underordnade mål utgör ytterligare skäl till att ifrågasätta styrmedlet.

I rapportens konsekvensanalys saknar emellertid KI en utredning om hur den klimatpolitiska strategin inför 2020 påverkar andra lokala luftutsläpp som kväveoxider (NOx), svaveldioxid SO2 och partiklar, och som berör miljömålen ”frisk luft”, ”bara naturlig försurning” och ”ingen övergödning”. Institutet har nyligen i en rapport belyst att valet av klimatpolitisk strategi (utsläppsrätter och avräkningsmål kontra minskning av utsläpp på inhemsk grund) ger skilda effekter på den inhemska fossila förbränningen och därmed också på utsläppen av NOx och SO2. Därför kommer valet av klimatpolitisk strategi att påverka storleken på de åtgärder som behövs för att minska andra luftutsläpp. Här ger en klimatpolitisk strategi baserad på utsläppsrätter och avräkningsmål att kraftfullare åtgärder behövs för att minska andra luftutsläpp jämfört med en klimatpolitisk strategi där all CO2-minskning sker inom landet.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Mats Dillén och föredragande har varit Göran Östblom.

Mats Dillén

Göran Östblom